VVV.

Conseil d'Etat - Raad van State
LEGISLATION - WETGEVING
L.
2 8 V 1952
Transmis à M. Coordinateur
Overgemaakt aan de H. Bureau
Rapporteur

L.1335/2.

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 18e Juli 1950 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van de dienst der openbare schuld, heeft ter zitting van 21 December 1950 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 18 juillet 1950, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal réglant le service de la dette publique, a donné en sa séance du 21 décembre 1950 l'avis suivant :

Zoals de Minister van Financiën er op wees in de brief die hij aan de voorzitter van de centrale afdeling der Kamer richtte bij de behandeling van het ontwerp dat de wet werd van 16 Juni 1868 tot wijziging van de bepalingen die de dienst der Staatsschuld regelen, "omvatten de wetten betreffende de dienst der Staatsschuld wezenlijke bepalingen en reglementaire bepalingen ; de ene behoren tot de bevoegdheid van de wetgevende, de andere, in het algemeen, van de uitvoerende macht " (Pasin. 1868, p. 177).

Bij het tegenwoordig ontwerp van koninklijk besluit, dat er toe strekt al de bepalingen welke het reglement op de dienst der Staatsschuld vormen, te vervangen, rijst onmiddellijk de vraag hoever in dezen de macht reikt die aan de Regering is toegekend bij artikel 1 van de wet van 16 Juni 1868 waarop het ontwerp steunt.

Luidens die bepaling is "de Regering gemachtigd in de bepalingen, welke thans de dienst van de Staatsschuld regelen, de wijzigingen aan te brengen die zij zal nodig achten".

Die bepaling, geïnterpreteerd met behulp van de parlementaire voorbereiding der wet, doet verscheidene vragen rijzen :

1° Geldt de macht die de Koning is toegekend om in de bepalingen inzake de dienst der Staatsschuld de door Hem nodig geachte wijzigingen aan te brengen, voor al de wettelijke bepalingen van vóór de inwerkingtreding der wet van 16 Juni 1868, of - indien men zich beroept op het antwoord dat de Minister van Financiën richtte aan de centrale afdeling van de Kamer - is de macht

.../...

van de Koning integendeel beperkt tot de stof in de memorie van toelichting omschreven, namelijk tot de bepalingen inzake het houden van het Grootboek, de overdrachten en de overgangen van fondsen ?

2° Maakt de macht van de Regering om de bepalingen inzake de dienst der Staatsschuld te wijzigen, zelfs indien zij aldus beperkt is, het mogelijk aan de burgerlijke verantwoordelijkheid van de Staat te tornen, zoals artikel 41 van het ontwerp dat doet, of wijzigingen te brengen in de regelen betreffende de macht van de provinciale overheden, de gemeente-overheden, de bij de wet van 19 December 1864 ingestelde provinciale commissies of de openbare instellingen, zoals de artikelen 28, 29, 30, 31 en 62 van het ontwerp dat doen ?

De parlementaire voorbereiding van de wet van 16 Juni 1868 biedt geen mogelijkheid om die vragen met zekerheid te beantwoorden.

Enerzijds maakt de tekst zelf van artikel 1 der wet van 16 Juni 1868 een ruime interpretatie van 's Konings macht mogelijk en in die zin is dat artikel dan ook geïnterpreteerd door de Senaatscommissie voor Financiën (Senaat, Zitting 1867-1868, Doc. nr 63 p. XXIII). In dat verslag wordt gewezen op de algemene bewoordingen van wat er "een delegatie van de wetgevende macht" wordt genoemd waardoor de Regering "de bepalingen inzake de dienst der Staatsschuld kan wijzigen" en waarvan "de duur niet is vastgesteld".

Anderzijds kan een meer beperkende interpretatie worden gegeven op grond van het verslag der centrale afdeling (Kamer 1867-1868 , Doc., p. 177). Volgens die afdeling moet de wet alleen worden toegepast op de onderwerpen die in de memorie van toelichting zijn bepaald.

.../...

"De uitleg door de Minister verstrekt, aldus de verslaggever, voldoet,volgens de centrale afdeling, aan de wensen van de 2de en de 6de afdeling en aan die van de centrale afdeling. Daaruit blijkt namelijk dat de gevraagde macht, benevens op de onderwerpen bij deze wet bepaald, enkel op louter reglementaire bepalingen betrekking kan hebben. Bijgevolg doet zij niet de minste afbreuk aan het absoluut recht van het wetgevend lichaam om in alle omstandigheden te beslissen over de voorwaarden die het voor de dienst der Staatsschuld wil bepalen".

Op grond van die overwegingen, geeft de Raad van State als zijn advies te kennen dat de wettelijkheid der bepalingen die de voornoemde artikelen 28, 29, 30, 31, 32, 41 en 62 van het ontwerp vormen, twijfelachtig is en dat men, gezien de moeilijkheden in verband met de interpretatie van de wet van 16 Juni 1868, er goed zou aan doen, het Parlement een ontwerp van wet voor te leggen waarbij nauwkeurig wordt bepaald hoever de macht van de Regering inzake reglementering van de dienst der Staatsschuld strekt.

ONDERZOEK DER ARTIKELEN.

Algemene opmerkingen.

I.

Verscheidene artikelen van het ontwerp, namelijk de artikelen 18, 19, 22, 24, 25, 26 en 27, schrijven een "door de rechtbank" gegeven machtiging voor. Wanneer de machtiging op hoger beroep wordt verleend, past die uitdrukking niet.

.../...

Men vervange haar door een algemener uitdrukking, bijvoorbeeld "machtiging van de rechter".

II.

In verscheidene artikelen van het ontwerp, namelijk in de artikelen 24, 25, 26 en 27, wordt de uitdrukking "over een inschrijving beschikken" gebruikt. Volgens de bedoeling van de Regering, zoals die door de gemachtigde van de Minister is toegelicht, wordt met die uitdrukking niet enkel de overdracht van een inschrijving, maar ook de omzetting van een inschrijving in effecten aan toonder bedoeld. Daar de omzetting op zichzelf geen daad van beschikking is, hoewel zij er doorgaans de onmiddellijke voorbereiding van is, stelt de Raad van State voor, de uitdrukking "over een inschrijving beschikken" te vervangen door "een inschrijving omzetten in effecten aan toonder of overdragen".

\+
\+ \+

Bijzondere opmerkingen.

In artikel 18 van het ontwerp zijn de woorden "bedoelde beslissing dient niet bekrachtigd door de rechtbank" overbodig, daar geen enkele wetsbepaling die bekrachtiging voorschrijft.

Ook het tweede lid van het artikel, dat slechts een bevestiging is van een civielrechtelijke regel over de toepassing waarvan in het onderhavig geval geen twijfel mogelijk is, mag wegvallen.

\+
\+ \+

.../...

In de opsomming waarmee artikel 33 aanvangt, worden de rechtspersonen, waarvan de stichting het type is, niet genoemd. De Raad van State stelt voor, ze in het artikel ook te vermelden.

\+

\+ \+

In artikel 38 stelt de Raad van State voor, het einde van het tweede lid weg te laten van de woorden "dat dan dient opgemaakt enz. ...", daar het recht der notarissen om akten op te maken geregeld is bij de wet.

\+

\+ \+

Artikel 59 is een bepaling die eigenlijk een wettelijk karakter heeft, waarvan de oorsprong in het koninklijk besluit van 6 Juni 1846 ligt. Wat betreft de datum waarop de termijn van vijf jaar ingaat, wijkt het af van artikel 34 der wet van 15 Mei 1846 op 's Rijkscomptabiliteit. De leningscontracten mogen geen afwijkingen van het beginsel van artikel 59 inhouden, tenzij de wetgever daartoe machtiging verleent. Om te beletten dat het begin van artikel 59 kan geïnterpreteerd worden als een machtiging tot afwijking van het beginsel dat er verder is geformuleerd, stelt de Raad van State voor, na "uitgifteclausules" de woorden "bij de wet bepaald of toegestaan" in te voegen.

\+

\+ \+

.../. .

Bij het ontwerp dienen verder verscheidene opmerkingen inzake vorm en inkleding te worden gemaakt die geen commentaar behoeven en uit de onderstaande tekst blijken :

Koninklijk besluit houdende het reglement op de dienst der Staatsschuld.

BOUDEWIJN, Koninklijke Prins,
die de grondwettelijke macht van de Koning uitoefent,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Gelet op de wet van 16 Juni 1868 tot wijziging van de bepalingen die de dienst van de Staatsschuld regelen ;

Gelet op het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, namelijk op artikel 162, 29° ;

Gelet op het Wetboek der zegelrechten, namelijk op artikel 59, 41 ° ;

Overwegende dat het reglement op de dienst der Staatsschuld door nieuwe bepalingen dient te worden gewijzigd, met inachtneming van de wet van 24 Juli 1921 op de ongewilde buitenbezitstelling van de titels aan toonder en van de wet van 20 Juli 1932 tot wijziging van de bepalingen van hoofdstuk VI, titel V, van boek I van het Burgerlijk Wetboek ;

Overwegende dat in voornoemd reglement bovendien sommige wijzigingen dienen aangebracht te worden en nieuwe bepalingen opgenomen die door de ervaring zijn

.../...

ingegeven en moeten dienen om de operaties in het Grootboek te vereenvoudigen ;

Overwegende dat het besluit van de Regent van 12 Mei 1947 de renten toegekend uit hoofde van militaire erfdienstbaarheden heeft opgeheven ;

Gelet op het advies van de Raad van State ;

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

HOOFDSTUK I.- EFFECTEN DER STAATSSCHULD EN GROOTBOEKEN DER INGESCHREVEN SCHULD.

...

Artikel 2.-

Onverminderd de bepalingen der wet van 24 Juli 1921 op de ongewilde buitenbezitstelling van de titels aan toonder en de besluiten krachtens die wet genomen,en onder voorbehoud van strijdige bedingen in de leningscontracten en de clausules van uitgifte, worden de obligatiën aan toonder uitgereikt op eigen risico van de nemers.

Artikel 3.-

Telkens als de wetten of leningscontracten zulks bepalen, wordt per soort of serie van schuld een Grootboek geopend. Dit Grootboek ... op naam en wordt in een afzonderlijke rekening opgenomen.

.../...

Artikel 4.-

... Staatsschuld vormen de titel voor de ingeschreven schuldeisers.

HOOFDSTUK II.- NEMEN VAN INSCHRIJVINGEN OP NAAM. OMZETTEN VAN DE RENTEN OP NAAM IN OBLIGATIEN AAN TOONDER. OVERDRACHT.

Afdeling 1.- Nemen van ...

Artikel 5.-

(Eerste lid zoals de tekst van de Regering, maar het woord "voorzien" vervangen door "bepaald").

Daartoe moeten de obligatiën met al de te vervallen rentecoupons ten zetel van de Nationale Bank of in haar bijbanken of agentschappen ingeleverd worden.

Wanneer de inlevering geschiedt binnen dertig dagen vóór de vervaldag, dient de coupon van die vervaldag geknipt.

Artikel 6.-

Tenzij de conversie krachtens wetsbepalingen verplicht is, mag het totaal van de ter conversie aangeboden obligaties voor elke inlevering niet minder dan duizend frank nominaal kapitaal bedragen.

Artikel 7.-

Slechts één enkele houder wordt per inschrijving aanvaard. Nochtans worden insgelijks toegelaten de inschrijvingen hetzij op naam van man en vrouw, hetzij op naam van één ... enkele blote eigenaar ... voogdij.

.../...

Artikel 8.-

... betreffende de ingeleverde effecten ... betaling van de interesten.

...

Artikel 9.-

Binnen tien ... dat de directeur-generaal der Thesaurie en Staatsschuld heeft afgeleverd.

Afdeling 2.- Omzetting van de renten op naam in effecten aan toonder .

Artikel 10.-

De omzetting van de renten op naam in ... ingevolge een verklaring door de ... ondertekend. Deze ...

Artikel 11.-

... tegen de beurskoers van de dag.

Artikel 12.-

... inschrijving gedaan voor het ...

Afdeling 3.- Overdracht.

Artikel 13.-

Overdracht ten bate van derden van de renten op het Grootboek ingeschreven, geschiedt op ...

De verkrijger heeft de eigendom en het genot van het bedrag der overdracht ... Elk verzet na ...

.../...

Afdeling 4.- Bepalingen aan de drie voorgaande afdelingen gemeen.

Artikel 14.-

... bedingen van niet-vatbaarheid voor overdracht en beslag en, in het algemeen, ... renten belemmeren ...

...

Artikel 15.-

De per brief gedane verklaringen tot overdracht of tot omzetting in effecten aan toonder moeten voorzien zijn van de handtekening van de declarant, echtverklaard door de burgemeester van zijn woonplaats.

Verblijft de declarant in het buitenland, dan geschiedt de echtverklaring overeenkomstig het bepaalde in artikel 63 van dit besluit.

In de kantoren van de dienst van het Grootboek wordt de identiteit door middel van de identiteitskaart vastgesteld.

Artikel 16.-

Indien de eigenaar niet kan of niet mag ondertekenen en indien de ingeschreven rente niet meer dan tweehonderd frank bedraagt, moet de verklaring van overdracht of van omzetting in effecten aan toonder voorzien zijn van het handmerk van de houder, die het zal aanbrengen in aanwezigheid van twee getuigen gekend door de burgemeester van zijn woonplaats of, in de kantoren van de dienst van het Grootboek, in aanwezigheid van de ambtenaar belast met het vaststellen van de identiteit van de

.../...

betrokkene. Gaat de rente tweehonderd frank te boven, dan mag de verrichting slechts gedaan worden door een bijzondere gevolmachtigde, voorzien van een ten overstaan van de notaris gegeven volmacht.

Artikel 17.-

Wanneer het geheel der inschrijvingen toebehorend aan een minderjarige of aan een ontzette persoon geen duizend frank rente te boven gaat, mag de wettelijke bewindvoerder, de voogd, bijgestaan door de toeziende voogd, of de curator, ze zonder machtiging overdragen of ...

Dit vermogen ... zijn curator, aan de erfgenaam onder voorrecht en aan ...

Artikel 18.-

Voor de inschrijvingen van meer dan duizend frank rente dient tot iedere overdracht of tot iedere omzetting in toondereffecten, zelfs gedeeltelijk, te worden gemachtigd namelijk : met betrekking tot de bevoogde minderjarigen, de ontzette personen en de ontvoogde minderjarigen, door een beslissing van de familieraad; met betrekking tot de minderjarigen onder gezag van vader en van moeder, en de nalatenschappen onder voorrecht of de onbeheerde nalatenschappen, door de rechter.

Artikel 19.-

... Is de moeder, wettelijke voogdes, hertrouwd, dan moet zij niet alleen de formaliteiten, door een van beide voorgaande artikelen voorgeschreven, vervullen doch tevens een afschrift van de beslissing van de familieraad, welke haar voogdij in stand houdt, overleggen.

.../...

In dit geval moet de overdracht ... weigert, met machtiging van de rechter.

Artikel 20.-

... omzetten of ze overdragen ...

... het bepaalde in artikel 21 ...

... geleverd door overlegging ... afgifte van een attest afgeleverd door de burgemeester en waarbij wordt vastgesteld dat op de huwelijksakte geen vermelding betreffende een huwelijksovereenkomst voorkomt.

Artikel 21.-

(Eerste lid overeenkomstig de tekst van de Regering).

De aard van die goederen moet in de titel vermeld worden bij de immatriculatie van de inschrijvingen en door de man erkend worden of, in geval van weigering, bij een rechterlijke beslissing worden vastgesteld.

Artikel 22.-

Onverminderd de bepalingen van artikel 21 mag de vrouw, zelfs wanneer zij niet in gemeenschap van goederen is getrouwd of van goederen is gescheiden, haar renten niet in effecten aan toonder omzetten, noch ze

.../...

overdragen zonder de medewerking of de geschreven machtiging van de man, of zo deze weigert, zonder daartoe door de rechter gemachtigd te zijn.

Hetzelfde geldt voor de onder het dotaal stelsel gehuwde vrouw, met betrekking tot de parafernale goederen.

Artikel 23.-

De gerechtelijk van goederen gescheiden vrouw mag haar renten in toondereffecten omzetten of ze overdragen zonder de toestemming van de man.

Artikel 24.-

De medewerking der erfgenamen en der testamentuitvoerders is vereist ...

Artikel 25.-

De personen die voorlopig ... naam gesteld zijn mogen er zonder machtiging ...

Artikel 26.-

De inschrijvingen die aan een gefailleerde toebehoren, mogen vóór de verwerping van het faillissementakkoord slechts krachtens een rechterlijke machtiging worden overgedragen of in effecten aan toonder omgezet.

Wordt er geen akkoord getroffen, dan beschikken er over de curators, op overlegging van een verklaring van de rechter-commissaris dat hij geen bezwaar heeft tegen de verrichting.

Artikel 27.-

De inschrijvingen toebehorend aan een debiteur aan wie uitstel is verleend, mogen niet worden overgedragen of in effecten aan toonder omgezet zonder machtiging der toezichthoudende commissarissen of zonder rechterlijke machtiging in geval van verzet.

...

Artikel 33.-

De overdracht of de omzetting in effecten aan toonder van de renten ingeschreven op naam van burgerlijke of handelsvennootschappen of op naam van verenigingen of van andere organismen met rechtspersoonlijkheid, geschiedt ... personen daartoe gerechtigd door de oprichtingsakten ... moeten overleggen een uittreksel ... of van het bevoegd orgaan, waarbij ...

Artikel 34.-

De inschrijvingen, de overdrachten en de omzettingen in toondereffecten geschieden met uitkering van de interesten met ingang van de eerste dag der halfjaarlijkse of jaarlijkse periode, naar gelang van de categorie der schuld, tijdens welke deze verrichtingen gedaan worden.

De verrichtingen binnen dertig ... gedaan, geschieden niettemin met renteuitkering van ...

.../...

HOOFDSTUK III.- OVERGANG VAN INSCHRIJVINGEN.

Afdeling 1. - Eigendomsovergang.

Artikel 35.-

De overgangen van inschrijvingen voortvloeiend ...

Artikel 36.-

Behoudens hetgeen in artikel 13 voor de verkoop is bepaald, worden de andere overgangen gedaan op overlegging ... waarin de overleden houder zijn woonplaats had.

Artikel 37.-

Zo de akte van bekendheid de rechten van ieder der nieuwe eigenaars niet op de wijze in 3° van het vorig artikel aangeduid, vaststelt, mag een eigendomsbewijs worden geëist dat overeenkomstig de artikelen 38 en daaropvolgende wordt afgeleverd.

Dit bewijs dient de namen, voornamen, beroep en woonplaats van de nieuwe eigenaars en eventueel van de bewindvoerders, voogden, toeziende voogden, curatoren, gerechtelijke raadslieden of van de echtgenoot te vermelden en het aan ieder der betrokkenen toekomend aandeel aan te duiden. Dit bewijs vermeldt de hoofdzaak van de akten tot vaststelling van de eigendom. Wanneer de houder een al dan niet in gemeenschap van goederen gehuwde vrouw achterlaat, maakt het hiervan melding.

.../...

Gaat het over een testament, dan stelt het eventueel de ontstentenis van legitimarissen, de inbezitstelling, de afgifte van het legaat vast.

Het mag in het verklarend gedeelte ... alleen op diens aansprakelijkheid laten blijken ... voorkomende onjuiste vermeldingen.

... renteaandelen, ten einde op naam ... geheel getal obligatiën vertegenwoordigt.

Artikel 38.-

Het bij het vorig artikel bedoeld eigendomsbewijs wordt afgeleverd door de notaris houder van de minuut van één der akten in verband met de eigendom der inschrijving. De bevoegde notaris doet zich afschriften of uittreksels uit de akten, waarvan hij de minuut niet heeft of waarvan hij geen bewaarnemer is, overleggen. Hij parafeert al de bladen ervan en brengt een vermelding aan blijkens welke deze afschriften of uittreksels hem overgelegd werden met het oog op de afgifte van het eigendomsbewijs en daarin geviseerd werden.

Twee of meer in hetzelfde ambtsgebied fungerende notarissen mogen samen één enkel eigendomsbewijs opstellen.

Artikel 39.-

Zo de overgang enkel het gevolg is van een vonnis, levert de griffier bewaarnemer van de minuut het eigendomsbewijs af dat in dit geval steeds is vereist; hij vermeldt erop dat de betekening aan de

.../...

persoon of aan de woonplaats, volgens het geval, heeft plaats gehad en dat er geen hoger beroep ingesteld noch verzet is gedaan.

Artikel 40.-

Wanneer al ... buitenland verleden zijn, mag het eigendomsbewijs afgeleverd worden ... land, hetzij door een of ander Belgisch notaris die zich de afschriften of uittreksels van deze akten doet overleggen. Indien het eigendomsbewijs gegrond is op een buitenlandse wetgeving, mag een door ... gewoontebewijs dat de ingeroepen wetsbepaling aangeeft, worden geëist.

Mocht ... ondertekenaars van buitenlands afgeleverde ... worden die bewijzen onderworpen aan het visum van de voorzitter van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel om vast te stellen of zij de voorwaarden vereist op de plaatsen waar zij afgeleverd werden, vervullen.

....

Afdeling 2.- Veranderingen van staat.

Artikel 42.-

De veranderingen van staat worden vastgesteld op vertoon van het inschrijvingsbewijs en mits de volgende stukken worden overgelegd :

.../...

1° voor de ontvoogding, het afschrift der beslissing van de familieraad die in de benoeming van de curator heeft voorzien;

2° voor de meerderjarigheid, het uittreksel van de geboorteakte;

3° voor het huwelijk, het uittreksel van de akte waarbij het vastgesteld wordt;

4° voor het weduwschap, het uittreksel van de akte van overlijen;

5° voor de echtscheiding, het uittreksel van de akte waarbij zij vastgesteld wordt,

In die laatste twee gevallen, wordt bovendien een akte geëist tot bewijs van de eigendom der inschrijving ingevolge de verandering van staat en afgeleverd overeenkomstig de artikelen 36 en volgende;

6° voor de gerechtelijke scheiding, een akte tot bewijs van de eigendom der inschrijving zoals gezegd onder 5° hierboven;

7° voor de ontzetting, de uitgifte van het arrest dat ze uitspreekt en het afschrift der beslissing van de familieraad die in de benoeming van de voogd voorziet, tenzij het gaat om een gehuwd persoon wiens echtgenoot van rechtswege voogd is;

8° voor het faillissement, de uitgifte van het vonnis van failliet-verklaring;

9° voor het onder gerechtelijke raadsman stellen, de uitgifte van het vonnis dat deze raadsman aanwijst.

.../...

Afdeling 3.- Samenvoeging der inschrijvingen bestaande op naam van dezelfde eigenaar.

Artikel 43.-

... ontvangbewijs in de kantoren van het Grootboek ... uitbetaling der interesten van die inschrijvingen geschorst worden.

Afdeling IV.- Verbetering ...

Artikel 44.-

... betrokkene de verbetering er van bekomen tegen toezending ... inschrijvingsbewijs, een notariële akte van bekendheid en de andere ...

Afdeling 5.- Zoek raken en beschadigen der uittreksels.

...

Artikel 46.-

Wanneer een inschrijvingsbewijs zoek geraakt is, moet de eigenaar of zijn lasthebber hiervan aangifte doen voor de burgemeester van zijn woonplaats, volgens het door de Minister van Financiën vastgesteld model. Eventueel wordt een bewijs van nieuwe inschrijving afgeleverd.

.../...

Artikel 47.-

Wanneer een inschrijvingsbewijs in slechte staat is, wordt het vernietigd en wordt er een ander uitgegeven, mits het bestaan van de houder door middel van een verklaring van de plaatselijke overheid van zijn woonplaats bewezen wordt. Daartoe moeten het inschrijvingsbewijs en de verklaring aan de Minister van Financiën gestuurd of te Brussel in de kantoren van het Grootboek neergelegd worden.

Artikel 48.-

Alle feiten die tot enige wijziging in de inschrijvingen in het Grootboek aanleiding geven, worden op bijzondere bulletins opgetekend; die wijzigingen worden in het Grootboek aangebracht door ... van andere rekeningen. De stukken ter verantwoording van die wijzigingen worden in de kantoren van het Grootboek ... neergelegd ...

Artikel 49.-

De bewijzen van nieuwe inschrijvingen worden afgeleverd aan de inleveraars of bij een ter post aangetekende brief aan de afzenders van de stukken of aan de door hen aangewezen persoon gezonden.

.../...

HOOFDSTUK V.- BETALING ...

Artikel 50.-

... op de vervaldagen voor elk ... schulden vastgesteld.

Artikel 51.-

Behoudens strijdige ... postkantoren van het Rijk ...

De interesten der renten ... toedoen van de Postcheck- en girodienst onder de voorwaarden die de Minister van Financiën bepaalt.

HOOFDSTUK VI.- VOLMACHTEN.

Artikel 52.-

...volmachten moeten bijzondere volmachten zijn, doch ... handtekeningen van de lastgevers moeten ...worden. Deze volmachten ... wanneer het renten betreft die op naam van provinciën ... openbare instellingen zijn ingeschreven.

Artikel 53.-

De volmachten welke een firma als lasthebber aangeven, worden niet aangenomen, evenmin als die welke door indeplaatsstelling verleend werden, wanneer het recht om iemand in de plaats te stellen niet uitdrukkelijk door de lastgevers is verleend.

.../...

Artikel 54.-

... herroeping van de macht van de lasthebber, door de opzegging van de lastgeving van de lasthebber, door het overlijden ... faillissement van de lastgever of de lasthebber , door het verstrijken van de termijn voor de duur ... vastgesteld en door ...

Artikel 55.-

De herroeping van de volmachten in artikel 54 bedoeld,moet aan het Ministerie van Financiën worden betekend.

Artikel 56.-

... renten waarvan de interesten gedurende ... Grootboek overlegging eisen van een bewijs dat de eigenaar der rente in leven is. Bij niet-overlegging van dit bewijs wordt de betaling der interesten opgeschort.

HOOFDSTUK VII.- BESLAG ONDER DERDEN OF VERZET.

Artikel 57.-

De renten op naam, zomede hun interesten, kunnen slechts krachtens een vonnis of een in uitvoerbare vorm verleden openbare acte met beslag onder derden of met verzet worden bezwaard.

Artikel 58.-

Het beslag onder derden of het verzet verricht zoals in vorig artikel gezegd,dienen in handen van de Minister van Financiën (Dienst van het Grootboek der Staatsschuld) te worden gedaan en,in spoedeisende gevallen, hetzij in handen van de ambtenaar van het Ministerie van Financiën gedelegeerd tot de uitvoering van de verrichtingen in postrekeningen, hetzij van de

HOOFDSTUK VIII.- VERJARING EN CONSIGNATIE ...

Artikel 59.-

... leningscontracten of de uitgifte-clausules, verjaren ... Staatsschuld door verloop ...

De interesten van ... eveneens door verloop ...

Deze verjaring slaat niet op de interesten die .. 58 met beslag onder derden of verzet ... bedrag van die interesten aan de ...

HOOFDSTUK IX.- ...

Artikel 60.-

... schuld vermelden de nummers ... vruchtgebruiker en een blote eigenaar ... mogen geen andere effecten ...

Artikel 61.-

De inschrijvingen op naam betreffende een bij ... schuld worden tot het vereiste bedrag van ambtswege omgezet naargelang de ... vertegenwoordigen, terugbetaalbaar worden.

...

.../...

Artikel 63.-

Zo de akten en stukken, over te leggen met het oog op Grootboekverrichtingen, in het buitenland worden uitgereikt, moeten zij door een Belgisch diplomatiek of consulair ambtenaar en door Onze Minister van Buitenlandse Zaken gelegaliseerd worden; indien zij niet in een van de nationale talen opgesteld zijn, mag worden geëist een vertaling ... handtekening door de voorzitter der rechtbank van eerste aanleg gelegaliseerd wordt.

Artikel 64.-

De akten en stukken met het oog op Grootboekverrichtingen over te leggen, zijn vrij van registratie en zegel.

Voor de op het Grootboek uit te voeren verrichtingen mag geen retributie worden geïnd.

Artikel 65.-

De in het Min... gevestigde kantoren van het ... uitgezonderd op Zon-en feestdagen.

's Zaterdags zijn ze ...

Artikel 66.-

Het koninklijk besluit van 22 November 1875 inhoudende het reglement betrekkelijk de dienst van 's Lands schuld, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 15 October 1920, 5 Februari 1930 en 24 December 1934, alsmede bij het besluit van de Regent van 28 Februari 1947, wordt opgeheven.

.../...

Artikel 67.-

Dit besluit treedt 1 Januari 1951 in werking.

Artikel 68.-

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

...

- - - - - - - - - -

Ainsi que le signalait le Ministre des Finances dans la lettre qu'il adressa au président de la section centrale de la Chambre, lors de l'examen du projet qui devint la loi du 16 juin 1868 apportant des modifications aux dispositions qui régissent le service de la dette publique, "les lois concernant le service de la dette publique comprennent des dispositions essentielles et des dispositions réglementaires; les unes sont du domaine du pouvoir législatif, les autres dépendent, en général, du pouvoir exécutif". (Pasin. 1868, p. 177).

Le présent projet d'arrêté royal, dont la portée est de remplacer toutes les dispositions qui forment le règlement sur le service de la dette publique, soulève immédiatement la question de savoir quelle est, en cette matière, l'étendue des pouvoirs attribués au Gouvernement par l'article 1er de la loi du 16 juin 1868 sur lequel le projet est fondé.

Aux termes de cette disposition, "le Gouvernement est autorisé à apporter les modifications qu'il jugera nécessaires aux dispositions qui régissent actuellement le service de la dette publique".

Cette disposition, interprétée à la lumière des travaux préparatoires, soulève plusieurs questions :

1° Les pouvoirs attribués au Roi d'apporter les modifications qu'il jugera nécessaires aux dispositions qui régissent le service de la dette publique s'étendent-ils à toutes les dispositions à caractère légal, antérieures à la mise en vigueur de la loi du 16 juin 1868 ou, au contraire, s'appuyant sur la réponse que le Ministre des Finances adressa à la section centrale de la Chambre, les pouvoirs du Roi sont-ils limités

.../...

aux matières déterminées dans l'exposé des motifs, c'est-à-dire aux dispositions relatives à la tenue du grand-livre, aux transferts et aux mutations de fonds?

2° Même ainsi limités, les pouvoirs du Gouvernement de modifier les dispositions qui régissent le service de la dette publique permettent-ils de toucher au régime de la responsabilité civile de l'Etat, comme le fait l'article 41 du projet, ou de modifier les règles qui régissent les pouvoirs des autorités provinciales, des autorités communales, des commissions provinciales instituées par la loi du 19 décembre 1864 ou des établissements publics, comme le font les articles 28, 29, 30, 31 et 62 du projet ?

Les travaux préparatoires de la loi du 16 juin 1868 ne permettent pas de répondre, avec certitude, à ces questions.

D'une part, en effet, le texte même de l'article 1er de la loi du 16 juin 1868 permet une interprétation large des pouvoirs du Roi. C'est dans ce sens que cet article fut interprété par la Commission des finances de l'Etat (Sénat, session 1867-1868, Doc. n° 63, p.XXIII) Ce rapport souligne la généralité des termes de ce qu'il appelle "une délégation du pouvoir législatif" qui permet au Gouvernement "de modifier les dispositions qui régissent le service de la dette publique" et dont "la durée n'est pas fixée".

D'autre part, une interprétation plus restrictive pourrait se fonder sur le rapport de la section centrale (Chambre 1867-1868,Doc.,p. 177). Dans l'opinion de cette section, la loi doit s'appliquer seulement aux objets déterminés dans l'exposé des motifs.

.../...

"Les explications données par l'honorable ministre, ainsi s'est exprimé le rapporteur, ont paru à la section centrale de nature à satisfaire les voeux exprimés par les 2e et 6e sections et par la section centrale. Il en résulte notamment que les pouvoirs demandés ne peuvent porter, en dehors des objets déterminés par la présente loi, que sur des dispositions purement réglementaires. Dans ces conditions, elles n'atteignent en rien le droit absolu de la législature de décider en toutes circonstances des conditions où elle entend placer le service de la dette publique".

Ces considérations amènent le Conseil d'Etat à émettre l'avis que la légalité des dispositions qui font l'objet des articles 28, 29, 30, 31, 32, 41 et 62 précités du projet est douteuse et qu'il conviendrait, eu égard aux difficultés d'interprétation de la loi du 16 juin 1868, de soumettre au Parlement un projet de loi déterminant, avec précision, l'étendue des pouvoirs du Gouvernement en matière de réglementation du service de la dette publique.

EXAMEN DES ARTICLES.

Remarques générales.

I.

Différents articles du projet, notamment les articles 18, 19, 22, 24, 25, 26, 27, prévoient une autorisation donnée "par le tribunal". Cette expression, dans le cas où l'autorisation est donnée sur appel, est inadéquate.

Il conviendrait de lui substituer une expression plus générale, telle que "autorisation de justice".

.../...

II.

Différents articles du projet, notamment les articles 24, 25, 26, 27, emploient l'expression "disposer d'une inscription". Dans l'intention du Gouvernement, telle qu'elle a été précisée par le délégué du Ministre, cette expression vise non seulement le transfert d'une inscription, mais encore la reconstitution d'une inscription en titres au porteur. La reconstitution n'étant pas en soi un acte de disposition, quoiqu'il en constitue généralement la préparation immédiate, le Conseil d'Etat propose de remplacer l'expression "disposer d'une inscription" par les mots "reconstituer en titres au porteur ou transférer une inscription".

\+

\+ \+

Remarques particulières.

A l'article 18 du projet, les mots "cette délibération ne doit pas être homologuée par le tribunal" sont superflus, aucune disposition légale ne prévoyant cette homologation.

Le second alinéa de l'article, qui se borne à confirmer une règle de droit civil dont l'application ne peut faire de doute en l'espèce, peut également être supprimé.

\+

\+ \+

L'énumération par laquelle commence l'article 33 ne mentionne pas les personnes juridiques dont le type est la fondation. Le Conseil d'Etat propose de les viser aussi dans l'article.

\+

\+ \+

.../...

A l'article 38, le Conseil d'Etat propose de supprimer la fin du deuxième alinéa à partir des mots "qui doit alors être dressé etc...", le droit d'instrumenter des notaires étant réglé par la loi.

\+

\+ +

L'article 59 est une disposition à caractère proprement légal qui trouve son origine dans l'arrêté royal du 6 juin 1846. Il déroge, quant à la date où commence à courir le délai de cinq ans, à l'article 34 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité publique. Les contrats d'emprunts ne peuvent contenir des dérogations au principe de l'article 59, sauf habilitation donnée par le législateur. Afin d'empêcher qu'on puisse interpréter le commencement de l'article 59 comme une habilitation de déroger au principe qui y est énoncé par la suite, le Conseil d'Etat propose d'insérer les mots "prévues ou autorisées par la loi" après les mots "clauses d'émissions".

\+

\+ +

Le projet soulève encore plusieurs remarques de forme et de présentation qui n'appellent aucun commentaire et qui ressortent du texte reproduit ci-après :

Arrêté royal portant règlement sur le service de la dette publique.

BAUDOUIN, Prince Royal, exerçant les pouvoirs constitutionnels du Roi,

A tous, présents et à venir, SALUT.

.../...

Vu la loi du 16 juin 1868 apportant des modifications aux dispositions qui régissent le service de la dette publique;

Vu le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, notamment l'article 162, 29°;

Vu le Code des droits de timbre, notamment l'article 59, 41°;

Considérant qu'il y a lieu de modifier le règlement sur le service de la dette publique par des dispositions nouvelles en tenant compte de la loi du 24 juillet 1921 sur la dépossession involontaire des titres au porteur, et de celle du 20 juillet 1932 modifiant les dispositions du chapitre VI, titre V, du livre 1er du Code civil;

Considérant qu'il convient en outre d'apporter au dit règlement certaines modifications et d'y introduire des dispositions nouvelles dictées par l'expérience et destinées à simplifier les opérations sur le grand-livre;

Considérant que l'arrêté du Régent du 12 mai 1947 a supprimé les rentes allouées du chef de servitudes militaires;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

.../...

CHAPITRE Ier. DES TITRES DE LA DETTE PUBLIQUE ET DES GRANDS-LIVRES DE LA DETTE INSCRITE.

...

Article 2.-

Sans préjudice des dispositions de la loi du 24 juillet 1921 relative à la dépossession involontaire des titres au porteur et des arrêtés pris en vertu de cette loi, et sous réserve des stipulations contraires dans les contrats d'emprunts et les clauses d'émission, les obligations au porteur sont délivrées aux risques et périls des preneurs.

Article 3.-

Chaque fois que les lois ou les contrats d'emprunt le prévoient, il est ouvert par espèce ou série de dette un grand-livre. Ce grand-livre ...(le reste inchangé).

...

Article 5.-

(Alinéa 1er conforme au texte du Gouvernement).

A cet effet, les obligations doivent être déposées, avec tous les coupons d'intérêt à échoir, au siège de la Banque nationale ou dans ses succursales ou agences.

Lorsque le dépôt (etc... texte du Gouvernement).

Article 6.-

Hormis les cas où la conversion est obligatoire

.../...

en vertu de dispositions légales, le montant des obligations présentées à la conversion ne peut, pour chaque dépôt, être inférieur à mille francs de capital nominal.

...

Article 15.-

Les déclarations de transfert ou de reconstitution en titres au porteur, effectuées par correspondance, doivent être revêtues de la signature du déclarant, légalisée par le bourgmestre du lieu de son domicile.

Si le déclarant demeure à l'étranger, la légalisation se fait conformément aux dispositions de l'article 63 du présent arrêté.

Dans les bureaux du service du grand-livre, l'identité se constate au moyen de la carte d'identité.

Article 16.-

Si le propriétaire ne sait ou ne peut signer et si la rente inscrite ne dépasse pas deux cents francs, la déclaration de transfert ou de reconstitution en titres au porteur doit être revêtue de la marque du titulaire, qui l'apposera en présence de deux témoins connus du bourgmestre du lieu de son domicile ou, dans les bureaux du service du grand-livre, en présence du fonctionnaire chargé de constater l'identité de l'intéressé. Si la rente est supérieure à deux cents francs, l'opération ne peut être effectuée que par un fondé de pouvoir spécial, muni d'une procuration donnée devant notaire.

.../...

Article 17.-

Lorsque l'ensemble des inscriptions appartenant à un mineur ou à un interdit n'excède pas mille francs de rente, l'administrateur légal, le tuteur avec l'assistance du subrogé-tuteur ou le curateur, peut ...(etc. texte du Gouvernement).

...

Article 20.-

(Texte du Gouvernement jusqu'aux mots:
... ou par la remise d'un certificat délivré par le bourgmestre, constatant que l'acte de mariage ne comporte aucune mention relative à une convention matrimoniale.)

Article 21.-

(Alinéa 1er conforme au texte du Gouvernement).

Le caractère de ces biens doit être mentionné dans l'intitulé au moment de l'immatriculation des inscriptions et être reconnu par le mari, ou, en cas de refus, être constaté par une décision judiciaire.

...

Article 26.-

Les inscriptions appartenant à un failli ne peuvent être transférées ou reconstituées en titres au porteur, avant le rejet du concordat, qu'en vertu d'une autorisation judiciaire.

(Alinéa 2, texte du Gouvernement).

.../...

Article 27.-

Les inscriptions appartenant à un débiteur auquel un sursis a été accordé, ne peuvent être transférées ou reconstituées en titres au porteur sans autorisation des commissaires surveillants ou sans autorisation judiciaire en cas d'opposition.

...

Article 33.-

Le transfert ou la reconstitution en titres au porteur des rentes inscrites au nom des sociétés civiles ou commerciales, ou au nom d'associations ou d'autres organismes ayant la personnalité juridique, s'opère ... ou de l'organe compétent autorisant ...

Article 34.-

... du premier jour de la période semestrielle ou annuelle, selon la catégorie de dette, pendant laquelle ces opérations ont lieu.

(Alinéa 2 , texte du Gouvernement).

Article 35.-

Les mutations d'inscriptions résultant ... (texte du Gouvernement).

Article 36.-

Hormis ce qui est prévu à l'article 13 pour la vente, les autres mutations sont opérées sur la production : ... (texte du Gouvernement).

.../...

Article 37.-

(Texte du Gouvernement; toutefois, les verbes qui se trouvent au futur devraient être mis au présent).

...

Article 40.-

Lorsque tous les actes ... ont été reçus à l'étranger, le certificat de propriété peut être délivré ... extraits de ces actes. Si le certificat de propriété est fondé sur une législation étrangère ... au visa du président du Tribunal de première instance de Bruxelles...

...

Article 42.-

Les changements d'état sont établis par la présentation de l'extrait d'inscription et par la production des pièces suivantes : ... (suit le texte du Gouvernement).

Article 43.-

La réunion ... En cas de refus du propriétaire

...

...

Article 48.-

Tous faits donnant lieu à une modification dans les inscriptions du grand-livre sont consignés sur des bulletins spéciaux; ces modifications s'effectuent au grand-livre ... d'autres comptes. Les pièces justificatives de ces modifications sont déposées ...

Article 49.-

Les extraits des nouvelles inscriptions sont délivrés aux déposants ou envoyés, sous pli recommandé à la poste, aux expéditeurs des pièces ou à la personne qu'ils désignent.

...

Article 51.-

(Alinéa 1er conforme au texte du Gouvernement).

Les arrérages ... l'Office des chèques et virements postaux ...

...

Article 58.-

Les saisies-arrêts ... du directeur de l'Office des chèques et virements postaux.

...

Article 63.-

Si les actes et pièces à produire en vue d'opérations sur le grand-livre sont délivrés à l'étranger, ils doivent être légalisés ... peut être exigée.

Article 64.-

Les actes et pièces à produire en vue d'opérations sur le grand-livre sont exempts de l'enregistrement et du droit de timbre.

Aucune rétribution ne peut être perçue pour les opérations à faire sur le grand-livre.

.../...

...

Article 66.-

Est abrogé, l'arrêté royal du 22 novembre 1875 relatif au règlement sur le service de la dette publique, modifié par les arrêtés royaux des 15 octobre 1920, 5 février 1930 et 24 décembre 1934, ainsi que par l'arrêté du Régent du 28 février 1947.

Article 67.-

Le présent arrêté entre en vigueur le 1er janvier 1951.

Article 68.-

Notre Ministre des Finances est chargé de l'exécution du présent arrêté.

...

De kamer was samengesteld uit — La chambre était composée de

de Heren : Messieurs:	F. LEPAGE,	raadsheer van State, conseiller d'Etat,	voorzitter président
	D. DECLEIRE,	raadsheren van State	
	J. COYETTE,	conseillers d'Etat	
	H. PIERLOT,	bijzitters van de afdeling wetgeving	
	J. VAUTHIER,	assesseurs de la section de législation	
	J. CYPRES,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier greffier

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. DECLEIRE.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. DECLEIRE.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. CYPRES.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.

uitgifte afgeleverd aan de H. Minister
expédition délivrée à M. le Ministre

van Financiën.
des Finances.

De 1951.

Le 1951.

De Griffier van de Raad van State,

Le Greffier du Conseil d'Etat,

K. MEES.